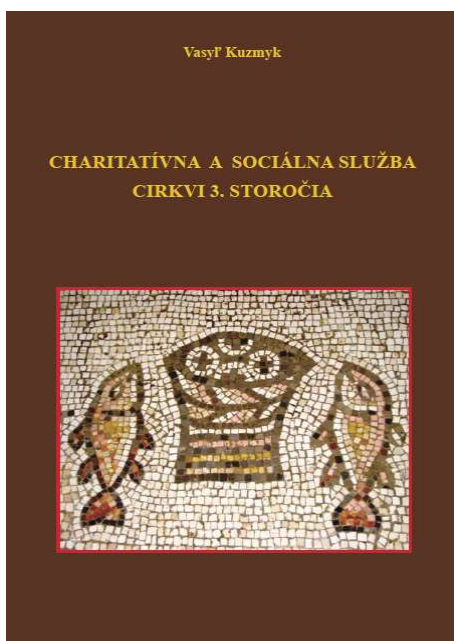

CHARITATÍVNA A SOCIÁLNA SLUŽBA CIRKVI 3. STOROČIA

/Kuzmyk Vasyľ, Gorlice 2014, 131 s., ISBN 978-83-63055-91-2/

(recenzia)

Ján PILKO, lecturer, Orthodox Theological Faculty, University of Presov in Presov, Masarykova 15, 081 01 Presov, Slovakia, jan.pilko@unipo.sk, 00421517726729

Predkladaná monografia doktora Vasyľa Kuzmyka sa zaoberá obdobím neľahkého života cirkvi počas krutého prenasledovania zo strany pohanského cisárstva. Aj napriek tejto ťažkej situácie v ktorej sa nachádzala dokázala veľmi efektívne vykonávať sociálnu prácu bez rozdielu náboženského príslušenstva daného človeka.

Monografia je prehľadne rozdelená do piatich kapitol a záveru. V nich sa autor zameriava na historický a spoločenský kontext charitatívnej a sociálnej služby Cirkvi, zabezpečenie prostriedkov na fungovanie rôznych sociálnych služieb, v ďalšej kapitole sa zaoberá osobami, ktoré vykonávajú sociálnu službu v Cirkvi. Zvyšné dve kapitoly sa zaoberajú zásadami sociálnej služby a rôznymi vybranými formami charitatívnej služby či už je to starostlivosť o chorých, chudobných, vdovy, siroty.

Na základe historicko-kritických komentárov vybraných pasáží zo spisov svätých Otcov a cirkevných spisovateľov 3. storočia dochádza autor k tvrdeniu, že vplyv charitatívnej služby Cirkvi skúmaného obdobia je značný vo vzťahu k sociálnej práci v súčasnosti.

Podrobná analýza vybraných svätootcovských spisov ranej Cirkvi potvrdzuje to, že slova a skutky Isusa Christa tvoria jadro charitatívnej služby Cirkvi. Ako môžeme pozorovať s monografie Vasyľa Kuzmyka, sociálne

cítenie a filantropia v Cirkvi boli vždy na poprednom mieste. Z obdobia prvých troch storočí podávali kresťania pomocnú ruku každému nezávisle na jeho národnostnej identite či náboženskej príslušnosti, pretože východiskom charitatívnej a sociálnej služby pre kresťanov boli slová Svätého Písma. Osobitnú pozornosť venovali kresťania vdovám, chudobným, sirotám, utláčaným, pocestným a chorým. Podávali pomocnú ruku tým, ktorých postihla živelná pohroma, epidémia alebo akékoľvek iné nešťastie.

Ďalšími formami charitatívnej a sociálnej služby Cirkvi bola starostlivosť o väzňov vo väzení, ale aj po ich prepustení na slobodu pokračovala v pomoci zaradiť sa do života. Cirkev robila zbierky na výkupné kresťanov z otroctva, starala sa o starších ľudí, prípadne usporiadávala pohreby pre zosnulých chudobných. Z daného obdobia máme aj dostatok svedectiev o tom, že si cirkevné obce navzájom pomáhali v prípade akejkolvek núdze.

Pri pohľade do preskúmaných svedectiev ranej Cirkvi môžeme vidieť aký obrovský filantropický rozmer mala Cirkev v období troch storočí. Ako môžeme pozorovať pri skúmaní tohto obdobia, charitatívna a sociálna služba má zreteľné črty aj keď ešte vo svojej činnosti nepozná inštitucionálnu starostlivosť.

Ako v závere píše autor monografie, pri štúdiu svätotočcovskej literatúry 3. storočia sa nestretol ani s jedným uceleným spisom venovaným výslovne charitatívnej službe Cirkvi, alebo niektorej z jej foriem. Z týchto informácií autor predpokladá, že kresťania v prvotnej Cirkvi nepovažovali za potrebné zaznamenávať svoje filantropické aktivity v písomnej podobe, keďže to bolo bežnou súčasťou ich duchovného života na rozdiel od súčasnosti, kde sa viac píše, ako pomáha.